

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☒ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i> - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1152 z 20. júna 2019 o transparentných a predvídateľných pracovných podmienkach v Európskej únii (ďalej len „smernica EÚ 2019/1152“) - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1158 z 20. júna 2019 o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, ktorou sa zrušuje smernica Rady 2010/18/EÚ (ďalej len „smernica EÚ 2010/18“)	
Termín začiatku a ukončenia PPK	16.07.2021 – 26.07.2021
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	júl 2021
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	16.03.2022

2. Definovanie problému	
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i>	
Hlavným dôvodom je transpozícia dvoch smerníc EÚ: - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1152 - smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1158 Otázky pokryté novými smernicami sú už vo veľkom rozsahu pokryté existujúcou úpravou v Zákonníku práce a iných pracovnoprávných (služobných) predpisoch s vlastnou právnou úpravou aj vzhľadom na to, že časť právnej úpravy vychádza z existujúcich smerníc EÚ, kde smernica EÚ 2019/1152 nahrádza smernicu Rady 91/383/EHS z 25. júna 1991 dopĺňajúcu opatrenia na podporu zlepšení v ochrane bezpečnosti a zdravia pri práci pracovníkov s pracovným pomerom na dobu určitú alebo s dočasným pracovným pomerom a smernica EÚ 2019/1158 nahrádza smernicu Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje sa smernica 96/34/ES. Smernica EÚ 2019/1158 ustanovuje povinnosť členského štátu ustanoviť platenú otcovskú dovolenku.	
3. Ciele a výsledný stav	

Uved'te hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).

Článkom I sa novelizuje Zákonník práce. Cieľom novely Zákonníka práce vychádzajúc z cieľa smernice EÚ 2019/1152 je zabezpečiť transparentné a predvídateľné pracovné podmienky pre pracovníkov (zamestnancov). V tomto kontexte sa navrhuje napr.

- doplnenie vybraných ustanovení Zákonníka práce týkajúcich sa pracovnej zmluvy a poskytovania informácií o pracovných podmienkach a podmienkach zamestnávania,
- rozšírenie, resp. spresnenie okruhu informácií, ktoré má zamestnanec dostať s cieľom, aby bola zabezpečená požiadavka transparentnosti a predvídateľnosti,
- ustanovenie práva zamestnanca žiadať prechod na inú formu zamestnania (napr. z určitej doby na neurčitý čas),
- ustanovenie poskytovania informácií aj v elektronickej podobe a pod.

Cieľom novely Zákonníka práce a ďalších predpisov vychádzajúc zo smernice EÚ 2019/1158 je doplniť a spresniť ustanovenia, ktoré sa týkajú rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, napr.

- doriešenie otázky tzv. otcovskej dovolenky,
- spresnenie ustanovení v kontexte možnosti žiadať flexibilné formy práce ak ide o osoby, ktoré sa napr. starajú o deti.

Zároveň sa navrhuje v čl. I riešiť aj niektoré problémy, ktorých riešenie si vyžadujú podnety z praxe pracovného práva

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

Zamestnávateľia, zamestnanci, združenia zamestnancov, Sociálna poisťovňa, poberatelia dávky materské

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uved'te dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Vzhľadom na transpozíciu smernice EÚ sa nezvažovali alternatívne riešenia. Prípadné alternatívne riešenia by išli nad rámec transponovaných smerníc, čo by mohlo mať za následok goldplating.

Nulový variant by znamenal nevykonanie transpozície smerníc EÚ, čo by malo za následok porušenie legislatívy EÚ.

Zároveň čl. 20 ods. 1 smernice EÚ 2019/1152 a čl. 16 ods. 2 smernice EÚ 2019/1158 vymedzujú zásadu zákazu zníženia ochrany pracovníkov na všeobecnej úrovni z dôvodu transpozície smernice. (napr. čl. 20 ods. 1 smernice EÚ 2019/1152: „*Táto smernica nepredstavuje opodstatnený dôvod na zníženie všeobecnej úrovne ochrany poskytovanej pracovníkom v členských štátoch.*“)

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uved'te ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uved'te, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Čl. 20 ods. 1 smernice EÚ 2019/1152 a čl. 16 ods. 2 smernice EÚ 2019/1158 vymedzujú zásadu zákazu zníženie ochrany pracovníkov na všeobecnej úrovni z dôvodu transpozície smernice. (napr. čl. 20 ods. 1 smernice EÚ 2019/1152: „Táto smernica nepredstavuje opodstatnený dôvod na zníženie všeobecnej úrovne ochrany poskytovanej pracovníkom v členských štátoch.“). Navrhovanou novelou sa teda preberajú ustanovenia, ktoré právo ešte neupravuje a vo zvyšku sa zachováva existujúci právny stav (Např. podľa súčasného stavu rodičovská dovolenka trvá až do troch alebo šiestich rokov veku dieťaťa. Avšak podľa smernice ide o rodičovskú dovolenku v trvaní najmenej štyri mesiace). Predložený návrh nespôsobuje efekt gold-platingu.

8. Preskúmanie účelnosti

Uved'te termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uved'te kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účelnosti navrhovaného predpisu bude vykonávané priebežne po nadobudnutí jeho účinnosti, najneskôr pri príprave prípadného návrhu novelizácie predloženej právnej úpravy. Zároveň predkladateľ vychádza aj už z často existujúcej praxe (např. častá elektronická forma poskytovania informácií zamestnancovi), pri ktorej v niektorých prípadoch mohli byť pochybnosti ohľadom súladu konania např. zamestnávateľa so zákonom.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam. Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

jozef.toman@employment.gov.sk,

luboslava.minkova@employment.gov.sk

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Uznesenie vlády SR č. 491/2019, bod B.30 a B.31

Štatistické údaje zo Sociálnej poisťovne o vyplácanom materskom a makroekonomická prognóza Inštitútu finančnej politiky z februára 2022.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 129/2021

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov je kvantifikovaný negatívny vplyv v sume 8 787 723 eur na rok 2022, v sume 26 371 976 eur v roku 2023 a v sume 21 386 216 eur v roku 2024, ktorý nie je zabezpečený v rozpočte Sociálnej poisťovne. Komisia podotýka, že aktuálna prognóza výdavkov sociálneho poistenia nepočíta s uvedeným vplyvom a tento vplyv nie je zabezpečený v rámci návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne, preto s predloženým materiálom Komisia nesúhlasí.

Komisia žiada kompenzovať rozpočtovo nekrytý vplyv spôsobený otcovskou dovolenkou prehodením iných finančných nástrojov podpory rodiny.

Odôvodnenie: Zavedenie nového inštitútu otcovskej dovolenky v trvaní troch týždňov počas šiestich týždňov od narodenia dieťaťa má rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. Prehodením iných finančných nástrojov podpory rodiny (ako napr. príspevok pri narodení s možnou úsporou vo výške cca. 43 mil. eur) je možné čiastočne pokryť zvýšené nároky na rozpočet verejnej správy. Jednorazové alebo krátkodobé dávky v období okolo pôrodu sa ukazujú ako neefektívny nástroj podpory plodnosti (Greulich a Thevenon, 2013). Príspevok pri narodení dieťaťa existuje v nejakej forme iba v 10 krajinách EÚ z toho iba v dvoch krajinách západnej Európy (Francúzsko a Belgicko). Výška príspevku na Slovensku (830 eur) je vzhľadom na životnú úroveň veľmi vysoká (pre porovnanie v Českej republike je to 509 eur a v Poľsku 218 eur). Alternatívou k úplnému zrušeniu príspevku by mohlo byť jeho cielenie na nízkopríjmové domácnosti.

MPSVR SR neuvádza v predloženom materiáli informáciu, či používa aktuálnu makroekonomickú prognózu MF SR z júna 2021 pre výpočet nárastu miezd, od ktorých sa odvíja výška materského pre otcov. Podľa názoru Komisie bola pre výpočet použitá prognóza MF SR z marca 2021. Z tohto dôvodu žiada Komisia kvantifikáciu v analýze vplyvov upraviť.

Z dôvodu nárastu počtu osôb poberaúcich dávku materské žiada Komisia v analýze vplyvov kvantifikovať takisto nárast výdavkov na poistné platené štátom na príslušné rozpočtové roky. Predmetný vplyv žiada Komisia zabezpečiť v rámci schválených limitov kapitoly MPSVR SR na príslušné rozpočtové obdobie, bez dodatočných nárokov na štátny rozpočet. V tejto súvislosti Komisia upozorňuje, že vplyv opatrenia na výdavky na štátom platené poistné nie je zohľadnený v aktuálnom návrhu rozpočtu kapitoly MPSVR SR, pôjde o dodatočný rozpočtovo nekrytý vplyv. Pri náraste počtu otcov na materskej o 3 tis. osôb mesačne odhadujeme, že vplyv bude v roku 2022 predstavovať sumu 2 mil. eur a v nasledujúcich rokoch približne 9 mil. eur.

Z dôvodu, že predmetným návrhom zákona sa navrhuje aj úprava ustanovení Čl. II, III. VI a VIII týkajúcich sa príslušníkov policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, Hasičského a záchranného zboru, finančnej správy a profesionálnych vojakov, žiada Komisia analýzu vplyvov doplniť o vyjadrenie, resp. o kvantifikáciu vplyvu na dotknuté kapitoly štátneho rozpočtu s príslušným rozpočtovým zabezpečením.

Vyhodnotenie: Čiastočne akceptované. Na základe Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov je hlavným cieľom predbežného pripomienkového konania posúdiť, či predkladateľom identifikované a analyzované vplyvy materiálu sú uvedené reálne a predkladateľ vykonal posúdenie vplyvov v rámci procesu ustanoveného touto metodikou v dostatočnom rozsahu a či identifikoval všetky dotknuté subjekty. Z uvedeného vyplýva, že prvá časť pripomienky je nad rámec účelu predbežného pripomienkového konania.

Nárast výdavkov z dôvodu platenia poistného na dôchodkové poistenie štátom bol doplnený (kapitola MPSVR SR), avšak nestotožňujeme sa s vplyvmi, ktoré posúdila Komisia a pokladáme ich za výrazne nadhodnotené. Rovnako nesúhlasíme s požiadavkou Komisie zabezpečiť zvýšené výdavky v rámci schválených limitov kapitoly MPSVR SR na príslušné obdobie, bez dodatočných nárokov na štátny rozpočet, nakoľko tieto zvýšené výdavky neboli zohľadnené pri príprave rozpočtu kapitoly MPSVR SR na rok 2021 a rozpočtový výhľad na roky 2022 a 2023 a nie je možné ich uhradiť v rámci schválených limitov.

Komisia odporúča doplniť detaily a predpoklady kvantifikácie vplyvov zavedenia otcovskej dávky pri narodení (t. j. materského pre otcov v dĺžke troch týždňov pri narodení).

Odôvodnenie: V časti Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu chýba jasnejšie zdôvodnenie predpokladu počtu otcov poberaúcich materské pri narodení. Z materiálu nie je jasné, či predpoklad počtu poberateľov vychádza nejakým spôsobom z aktuálneho počtu poberateľov - otcov materského, z počtu narodených detí alebo z počtu otcov s teoretickým nárokom na materské. Transparentnejšie vysvetlenie predpokladov by objasnilo otázku, či nedochádza k podhodnoteniu alebo nadhodnoteniu fiškálnych vplyvov navrhovaného opatrenia

Vyhodnotenie: Akceptované.

Komisia odporúča zväžiť doplniť do legislatívy možnosť flexibilnejšieho poberania materského alebo rodičovského príspevku na zosúladenie pracovného a rodinného života.

Odôvodnenie: Pod flexibilnejšími formami je myslená kombinácia čiastočného úväzku a čiastočného materského počas dlhšej doby, aby neprišlo k zániku nároku na dávku, prípadne poberanie materského/rodičovského príspevku po častiach až do vyššieho veku dieťaťa ako tri roky. V súčasnej legislatíve a aj v predkladanom návrhu je poberanie štandardného materského možné pre matku od narodenia dieťaťa a pre otca do troch rokov veku dieťaťa (vrátane rodičovského príspevku).

Vyhodnotenie: Neakceptované. Na základe Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov je hlavným cieľom predbežného pripomienkového konania posúdiť, či predkladateľom identifikované a analyzované vplyvy materiálu sú uvedené reálne a predkladateľ vykonal posúdenie vplyvov v rámci procesu ustanoveného touto metodikou v dostatočnom rozsahu a či identifikoval všetky dotknuté subjekty. Z uvedeného vyplýva, že pripomienka je nad rámec účelu predbežného pripomienkového konania.

Komisia odporúča zladať niektoré navrhované zmeny v Zákonníku práce s inou legislatívou upravujúcou pracovné podmienky zamestnancov (napr. so zákonom č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe).

Odôvodnenie: Nie je úplne jasný zámer predkladateľa, prečo niektoré navrhované zmeny v Zákonníku práce nie sú ekvivalentne upravené aj v inej legislatíve upravujúcej pracovné podmienky zamestnancov. Príkladom je bod 20 (§ 49a Prechod na inú formu zamestnania), ktorý sa zavádza len v Zákonníku práce.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa materiálu vyplniť Analýzu vplyvov na PP, ktorá v materiáli chýba, a to nasledovne. Časť doložky č. 10. Poznámky, kde predkladateľ uviedol vplyvy na PP ako marginalizované – potencionálne, je potrebné preklopiť do analýzy vplyvov na PP s tým, že odsek o konzultáciách prebiehajúcich v čase od 19.5-18.6.2021 uvedie v časti analýzy č. 3.2 Vyhodnotenie konzultácií ... a ostatné uvedené informácie uvedie v časti analýzy 3.4 Iné vplyvy ... s tým, že doplní ku každému odseku o aký vplyv sa jedná, či pozitívny, či negatívny (prípadne rozdelí časť na pozitívne, či negatívne vplyvy).

Vyhodnotenie: Pripomienka bola akceptovaná. Informácie z Doložky vybraných vplyvov – bod 10 Poznámky – boli presunuté do separátnej Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie

K sociálnym vplyvom

V analýze sociálnych vplyvov odporúča Komisia zväžiť aj zhodnotenie novelizačného bodu č. 53, čl. I týkajúceho sa úpravy podmienok pri uzatváraní a vykonávaní dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (§ 223a Minimálna predvídateľnosť práce).

V analýze sociálnych vplyvov je potrebné zhodnotiť aj sociálne vplyvy vyplývajúce z čl. II. - Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, čl. III. - Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov, čl VI

- Zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a čl. VIII - Zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sociálne vplyvy predloženého návrhu zákona je potrebné zhodnotiť aj v bode 4.3 (vplyvy na rovnosť príležitostí a na rovnosť žien a mužov).

Vyhodnotenie: Pripomienka bola akceptovaná. Vychádzajúc z dostupných údajov boli jednotlivé oblasti zahrnuté do Analýzy sociálnych vplyvov.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 129_2/2021 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia žiada predkladateľa, aby okrem rozpisu transponovaných smerníc uviedol v časti 7. Transpozícia práva EÚ Doložky vybraných vplyvov aj skutočnosť, či návrh nejde nad rámec minimálnej transpozičnej povinnosti - **tzv. identifikácia efektu gold-platingu**, a to najmä z hľadiska odôvodnenosti, resp. neodôvodnenosti jeho existencie v prípade jeho identifikácie; za týmto účelom Komisia žiada predkladateľa o priloženie Tabuľky zhody návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie.

Vyhodnotenie: Pripomienka bola akceptovaná. Do bodu č. 7 bolo doplnené, že návrh nespôsobuje efekt gold-platingu. Tabuľky zhody tvoria súčasť sprievodných materiálov návrhu.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

V Doložke vybraných vplyvov žiada Komisia v bode 9. Vybrané vplyvy materiálu, o vyznačenie pozitívnych a negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a o vyznačenie, že na materiál sa vzťahuje Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov.

V Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, žiada Komisia o vyčíslenie nákladov regulácie, pričom na úplnú harmonizáciu smerníc EU sa vzťahuje výnimka z Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Odôvodnenie: Materiál zakladá pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, čo predkladateľ popísal v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.4. , ale ich nevyznačil v aktualizovanej Doložke vybraných vplyvov, a preto je potrebné ich vyznačiť.

Materiál obsahuje ustanovenia, ktoré predstavujú úplnú harmonizáciu smerníc označených v tabuľke zhody "N" a na tie sa mechanizmus znižovania byrokracie nevzťahuje, pričom náklady regulácie sa uvedú do riadku F. Materiál obsahuje aj dobrovoľné ustanovenia smerníc označené v tabuľke zhody "D" a na tieto sa mechanizmus znižovania byrokracie vzťahuje. Z tohto dôvodu žiada Komisia predkladateľa o vyčíslenie nákladov regulácie za pomoci kalkulačky nákladov dostupnej na webovom sídle MH SR napr. pomocou kvalifikovaného odhadu počtu dotknutých subjektov napr. 10 % zo 190 tis. podnikateľských subjektov.

Komisia žiada o **popis a vyčíslenie úspor** v nadväznosti na avizovaný pozitívny vplyv predloženého materiálu na podnikateľské prostredie vrátane MSP vyznačený

v bode 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie a Komisia rovnako žiada o **popis a vyčíslenie nákladov v tabuľke 3.1.1 Analýzy vplyvov na podnikateľského prostredia** v nadväznosti na negatívne vplyvy predloženého materiálu na podnikateľské prostredie vrátane MSP, ktoré boli len okrajovo uvedené v bode 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie ako možný dopad na podnikateľské prostredie : miera informácií, ktoré sa zamestnancovi musia poskytnúť, právo zamestnanca žiadať o prechod na inú formu práce, či žiadosť zamestnanca o flexibilnejšie formy práce.

Vyhodnotenie: Pripomienka neakceptovaná. Predkladateľ akceptoval pripomienky Komisie predložené v procese PPK a v zmysle týchto pripomienok boli upravené sprievodné materiály prekladaného návrhu zákona. Naďalej máme za to, že materiál nezakladá vplyvy na podnikateľské prostredie v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, ako aj máme za to, že na materiál sa nevzťahuje Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy v rokoch 2022 až 2024 uvádza negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý nie je zohľadnený v rozpočte Sociálnej poisťovne (8 898 679 eur na rok 2022, 26 496 648 eur na rok 2023 a 21 497 729 eur na rok 2024) a rovnako nie je zohľadnený ani v rozpočte kapitoly MPSVR SR (1 466 219 eur na rok 2022, 4 670 420 eur na rok 2023 a 4 860 653 eur na rok 2024). Zároveň sa uvádza pozitívny dopad na príjmy Sociálnej poisťovne vo výške 1 289 427 eur na rok 2022, 4 081 678 eur na rok 2023 a 4 221 290 eur na rok 2024.

Predkladateľ uvádza, že „Navrhovaná právna úprava zakladá v rokoch 2022 až 2024 negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý nie je zohľadnený v rozpočte Sociálnej poisťovne na rok 2021 a rozpočtovom výhlade na roky 2022 a 2023 a rovnako nie je zohľadnený ani v rozpočte kapitoly MPSVR SR. Z tohto dôvodu odporúča Komisia zvýšené výdavky v rokoch 2022 až 2024 zapracovať pri príprave rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2022 a rozpočtovom výhlade na roky 2023 a 2024 a rovnako pri príprave rozpočtu kapitoly MPSVR SR v rokoch 2022 až 2024.“

Komisia žiada kompenzovať rozpočtovo nekrytý vplyv spôsobený otcovskou dovolenkou prehodnotením iných finančných nástrojov podpory rodiny.

Odôvodnenie: Zavedenie nového inštitútu otcovskej dovolenky v trvaní troch týždňov počas šiestich týždňov od narodenia dieťaťa má rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. Prehodnotením iných finančných nástrojov podpory rodiny (ako napr. príspevok pri narodení s možnou úsporou vo výške cca. 43 mil. eur) je možné čiastočne pokryť zvýšené nároky na rozpočet verejnej správy. Jednorazové alebo krátkodobé dávky v období okolo pôrodu sa ukazujú ako neefektívny nástroj podpory plodnosti (Greulich a Thevenon, 2013). Príspevok pri narodení dieťaťa existuje v nejakej forme iba v 10 krajinách EÚ, z toho iba v dvoch krajinách západnej Európy (Francúzsko a Belgicko). Výška príspevku na Slovensku (830 eur) je vzhľadom na životnú úroveň veľmi vysoká (pre porovnanie v Českej republike je to 509 eur a v Poľsku 218 eur). Alternatívou k úplnému zrušeniu príspevku by mohlo byť jeho cielenie na nízkopříjmové domácnosti.

Z materiálu vyplývajú negatívne, rozpočtovo nekryté vplyvy, neobsahuje však relevantný návrh na úhradu zvýšených výdavkov. V MPK MF SR uviedlo, že s návrhom bude možné súhlasiť len v prípade, ak z neho nebude vyplývať rozpočtovo nekrytý vplyv. Na tejto pripomienke naďalej trvá a žiada nepokračovať v legislatívnom procese, kým budú zrejmé závery z rokovaní k príprave návrhu rozpočtu kapitoly MPSVR SR na roky 2022 - 2024, resp. Sociálnej poisťovne a bude doriešené financovanie predmetného návrhu zákona.

Vyhodnotenie: Pripomienka neakceptovaná.

K sociálnym vplyvom

V predbežnom pripomienkovom konaní Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako gestor sociálnych vplyvov požadovalo doplnenie analýzy sociálnych vplyvov aj o hodnotenie sociálnych vplyvov vyplývajúcich z navrhovaných článkov upravujúcich zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov; zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov; zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predkladateľ pripomienku zapracoval doplnením analýzy sociálnych vplyvov o vetu, že "inštitút otcovskej dovolenky sa zavádza aj do osobitných predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy vybraných skupín zamestnancov". Z uvedeného možno vyvodiť záver, že predkladateľ považuje ostatné navrhované zmeny, (okrem návrhu úpravy súvisiacej s inštitútom otcovskej dovolenky), podmienok výkonu služby v osobitných predpisoch za marginálne vo vzťahu k sociálnym vplyvom (ide napr. o úpravu ustanovenia, podľa ktorého je nadriadený povinný vyhovieť žiadosti na skrátenie alebo inú úpravu času služby, pokiaľ tomu nebráni dôležitý záujem štátnej služby, ktoré sa v súčasnosti okrem tehotných policajtiiek vzťahuje iba na policajtky a osamelých policajtov starajúcich sa o maloleté deti tak, aby sa vzťahovalo na oboch rodičov trvale sa starajúcich o maloleté deti bez rozdielu a tiež na policajtky a policajtov s opatrovateľskými povinnosťami; súčasne sa ustanovuje povinnosť nadriadeného odôvodniť oprávnenému žiadateľovi zamietnutie jeho žiadosti).

Vzhľadom na rozdiely návrhu úpravy inštitútu otcovskej dovolenky v uvedených osobitných predpisoch upravujúcich pracovnoprávne vzťahy v porovnaní s úpravou Zákonníka práce, ale aj rozdiely v navrhovanej úprave tohto inštitútu v rámci osobitných predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy navzájom, považuje Komisia za potrebné doplniť do analýzy sociálnych vplyvov aspoň kvalitatívne hodnotenie vplyvov (vrátane opisu opatrenia) návrhu úpravy zavádzajúcej otcovskú dovolenku do osobitných predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy vybraných skupín zamestnancov, pokiaľ kvantitatívne hodnotenie nie je možné (zároveň je potrebné uviesť dôvod chýbajúceho kvantitatívneho hodnotenia).

Odôvodnenie: Materská dovolenka a otcovská dovolenka podľa Zákonníka práce patria bez náhrady mzdy. Kompenzácia výpadku príjmu sa realizuje poskytovaním dávky materského podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. V zákone č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru sa navrhuje, aby tzv. otcovská dovolenka čerpaná pri narodení dieťaťa, najneskôr do uplynutia šiestich týždňov od narodenia dieťaťa, bola poskytnutá na účely starostlivosti o toto dieťa v

rozsahu 14 po sebe idúcich kalendárnych dní ako služobné voľno, za ktoré patrí služobný plat. Zároveň sa z dôvodu, že súčasná právna úprava rodičovskej dovolenky nespĺňa požiadavku minimálnej dvojmesačnej neprenosnej časti rodičovskej dovolenky, ktorá by povzbudila otca dieťaťa – policajta na jej čerpanie, navrhuje úprava, ktorá umožní čerpanie rodičovskej dovolenky v rozsahu deviatich týždňov s nárokom na služobný plat, a to výlučne otcom dieťaťa, ktorý spĺňa zákonom stanovené podmienky. V zákone č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore sa navrhuje ustanoviť, aby tzv. otcovskú dovolenku bolo možné čerpať formou plateného služobného voľna 14 po sebe idúcich kalendárnych dní na účely starostlivosti pri narodení dieťaťa. Z dôvodu, že súčasná právna úprava rodičovskej dovolenky nespĺňa požiadavku minimálnej dvojmesačnej neprenosnej časti rodičovskej dovolenky, ktorá by povzbudila otca dieťaťa - príslušníka na jej čerpanie, sa navrhuje umožnenie čerpania rodičovskej dovolenky v rozsahu deviatich týždňov s nárokom na služobný plat. V zákone č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov sa navrhuje, aby otcovia mali právo na služobné voľno pri príležitosti narodenia dieťaťa, tzv. otcovskú dovolenku, v rozsahu 10 dní najneskôr do šiestich týždňov od narodenia dieťaťa. Súčasne pri konštrukcii ustanovenia sa berie do úvahy možnosť poskytnúť toto služobné voľno vcelku alebo podľa potreby otca dieťaťa. V zákone č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe sa navrhuje ustanoviť, aby tzv. otcovskú dovolenku bolo možné čerpať 10 po sebe idúcich pracovných dní na účely starostlivosti pri narodení dieťaťa, pričom príslušníkovi finančnej správy bude patriť služobný plat.

Vyhodnotenie: Pripomienka neakceptovaná. Predkladateľ nedisponuje požadovanými informáciami.